

ଋରିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ

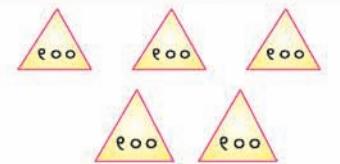
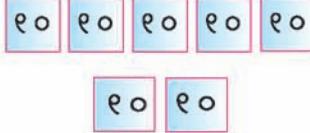
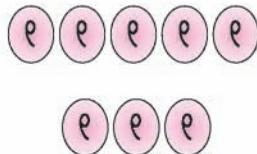
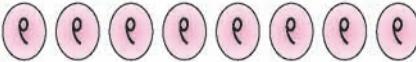
ବାଙ୍କୋଇ ଗାଁରେ ପୁରୁଷ ସଂଖ୍ୟା ୨୩୨୪ ଓ ମହିଳା ସଂଖ୍ୟା ୨୫୧୫ । ସାଗର ଗାଁରେ ପୁରୁଷ ସଂଖ୍ୟା ୨୪୩୮ ଓ ମହିଳା ସଂଖ୍ୟା ୨୪୨୧ ।

ଶିକ୍ଷକ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ କେଉଁ ଗାଁର ଲୋକସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ? ପିଲାମାନେ କହିଲେ, ଋରିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗ କରିବୁ କେମିତି ? ଶିକ୍ଷକ କହିଲେ - ଆସ ମନେ ପକାଇବା, ଦୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀରେ କିପରି ଯୋଗ କରିଥିଲେ । ଆସ, ୩୫୫ରେ ୨୨୩କୁ ମିଶାଇବା-

$$\begin{array}{r} 355 \\ + 223 \\ \hline \end{array}$$

ଶହ	ଦଶ	ଏକ
୩	୫	୫
୨	୨	୩
୫	୭	୮

୧୦୦ ପାଇଁ ସଂଖ୍ୟାକାର୍ଡ୍, ୧୦ ପାଇଁ ଓ ୧ ପାଇଁ ସଂଖ୍ୟାକାର୍ଡ୍ ନେଇ ଆମେ ଏହି ମିଶାଣକୁ ଚିତ୍ରରେ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଭଳି ଦର୍ଶାଇପାରିବା ।

ଶହ	ଦଶ	ଏକ
		
		

ଏହାକୁ ଏପରି ମଧ୍ୟ ଲେଖାଯାଇପାରେ

$$355 + 223 = 578$$

ସେହିପରି ୫୨୬ ଓ ୩୨୫ କୁ ଏପରି ଯୋଗ କରିପାରିବା-

$$526 = 5\text{ଶହ} + 2\text{ଦଶ} + 6\text{ଏକ}$$

$$325 = 3\text{ଶହ} + 2\text{ଦଶ} + 5\text{ଏକ}$$

୫୨୬ →

୩୨୫ →

ଶହ	ଦଶ	ଏକ
୮ଶହ	୪ଦଶ	୧୧ଏକ (୧ଦଶ ୧ଏକ)
୮ଶହ	୫ଦଶ	୧ଏକ

	ଶହ	ଦଶ	ଏକ
+	୫	୨	୬
	୩	୨	୫
ମୋଟ	୮	୫	୧

ସଂଖ୍ୟାଟି ହେଲା : ୮ଶହ + ୫ଦଶ + ୧ଏକ
 = ୮୦୦ + ୫୦ + ୧
 = ୮୫୧

ବର୍ତ୍ତମାନ ବାଙ୍କୋଇ ଗାଁର ଲୋକସଂଖ୍ୟା ଓ ସାଗର ଗାଁର ଲୋକସଂଖ୍ୟା ହିସାବ କରିବା ।

ବାଙ୍କୋଇ ଗାଁ

	ହଜାର	ଶହ	ଦଶ	ଏକ
ପୁରୁଷ ସଂଖ୍ୟା	୨	୩	୨	୪
ମହିଳା ସଂଖ୍ୟା	୨	୫	୧	୫
ମୋଟ	୪	୮	୩	୯

ସାଗର ଗାଁ

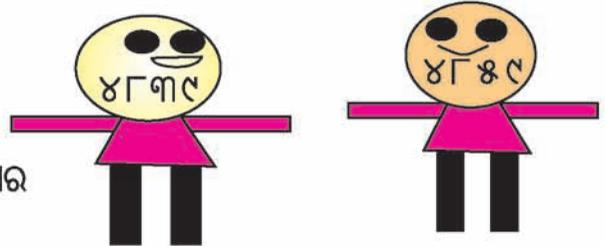
	ହଜାର	ଶହ	ଦଶ	ଏକ
ପୁରୁଷ ସଂଖ୍ୟା	୨	୪	୩	୮
ମହିଳା ସଂଖ୍ୟା	୨	୪	୨	୧
ମୋଟ	୪	୮	୫	୯

ଉପରେ ହୋଇଥିବା ମିଶାଣରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ, ବାଙ୍କୋଇ ଗାଁର ଲୋକସଂଖ୍ୟା ୪୮୩୯ ଓ ସାଗର ଗାଁର ଲୋକସଂଖ୍ୟା ୪୮୫୯ ।

୪୮୩୯ ଓ ୪୮୫୯ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ବଡ଼ ?

ଏବେ କହ, ସାଗର ଗାଁ ଓ ବାଙ୍କୋଇ ଗାଁ ମଧ୍ୟରେ କେଉଁ ଗ୍ରାମର

ଲୋକସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ?

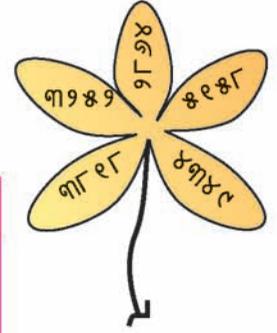

- ପୁଲ ପାଖୁଡ଼ାରେ ଲେଖାଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇଟି ଲେଖାଏଁ ନେଇ ଯୋଗଫଳ କେତେ ହେଉଛି ଲେଖ ।

$$\begin{array}{r} 9989 \\ + 8745 \\ \hline \end{array}$$

+
ଯୋଗଫଳ

ହଜାର	ଶହ	ଦଶ	ଏକ
୯	୯	୫	୯
୫	୯	୫	୯
୧	୧	୦	୧

ଅନ୍ୟ ପାଖୁଡ଼ାରେ ଲେଖାଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇଟି ଲେଖାଏଁ ନେଇ ନିଜ ଖାତାରେ ଯୋଗ କର ଓ ଉତ୍ତର କେତେ ହେଲା ଲେଖ ।

ଜାଣିରଖ :

- * ଯୋଗକଲାବେଳେ ସ୍ତମ୍ଭରେ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ଅନୁସାରେ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ତଳକୁ ତଳ ଲେଖିବା
- * ଏକକ ଘର ଅଙ୍କଗୁଡ଼ିକୁ ଯୋଗକରି ଯୋଗଫଳକୁ ଏକକ ଘର ତଳେ ଲେଖିବା
- * ଦଶକ ଘର ଅଙ୍କଗୁଡ଼ିକୁ ଯୋଗକରି ମିଳିଥିବା ସଂଖ୍ୟାକୁ ଦଶକ ଘର ତଳେ ଲେଖିବା
- * ଶତକ ଘର ଅଙ୍କଗୁଡ଼ିକୁ ଯୋଗକରି ପାଇଥିବା ଯୋଗଫଳକୁ ଶତକ ଘର ତଳେ ଲେଖିବା
- * ହଜାର ଘର ଅଙ୍କଗୁଡ଼ିକୁ ଯୋଗକରି ଯୋଗଫଳକୁ ହଜାର ଘର ତଳେ ଲେଖିବା

● ଗୋଟିଏ ପାଠାଗାରରେ ୨୩୫୫ଖଣ୍ଡ ଇଂରାଜୀ ବହି ଅଛି ଓ ତା'ଠାରୁ ୧୩୨୫ଖଣ୍ଡ ଅଧିକ ଓଡ଼ିଆ ବହି ଅଛି । ମୋଟ କେତେ ଖଣ୍ଡ ବହି ପାଠାଗାରରେ ଅଛି ?

ଏଠାରେ ମୋଟ ବହି ସଂଖ୍ୟା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ।

- * ମୋଟ ବହି ସଂଖ୍ୟା ଜାଣିବା କିପରି ?
- * ଓଡ଼ିଆ ବହି କେତେ ଖଣ୍ଡ ଅଛି ଜାଣିବା କେମିତି ?

ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କରି ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ସମାଧାନ କର-

ପାଠାଗାରରେ ଇଂରାଜୀ ବହି _____ ଖଣ୍ଡ ଅଛି ।

ପାଠାଗାରରେ ଓଡ଼ିଆ ବହି ଇଂରାଜୀ ବହିଠାରୁ _____ ଖଣ୍ଡ ଅଧିକ ।

ଅର୍ଥାତ୍ ଓଡ଼ିଆ ବହି ସଂଖ୍ୟା = ୨୩୫୫ + ୧୩୨୫ = _____ ଖଣ୍ଡ ।

ମୋଟ ବହିସଂଖ୍ୟା = ଇଂରାଜୀ ବହି ସଂଖ୍ୟା + ଓଡ଼ିଆ ବହି ସଂଖ୍ୟା
 = ୨୩୫୫ + _____ = _____ ଖଣ୍ଡ ।

∴ ମୋଟ ବହି ସଂଖ୍ୟା = _____ ଖଣ୍ଡ ।

● ଗୋଟିଏ ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରିହେଉଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଜିନିଷର ଦାମକୁ ସେହି ଜିନିଷ ପାଖରେ ଲେଖାଯାଇଛି । ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖ-

ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖ-

- (କ) କେଉଁ ଜିନିଷର ଦାମ୍ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଓ କେଉଁ ଜିନିଷର ଦାମ୍ ସବୁଠାରୁ କମ୍ ?
- (ଖ) ଗୋଟିଏ ରେଡ଼ିଓ, ଗୋଟିଏ ଫ୍ୟାନ ଓ ଗୋଟିଏ ଆଲମିରା କିଣିଲେ କେତେ ଟଙ୍କା ଦୋକାନୀକୁ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ?
- (ଗ) ଗୋଟିଏ ଟି.ଭି., ଗୋଟିଏ ଆଲମିରା ଓ ଗୋଟିଏ ଫ୍ୟାନ କିଣିବା ପାଇଁ କେତେ ଟଙ୍କା ଦରକାର ?
- (ଘ) କମଳ ବାବୁଙ୍କ ପାଖରେ ୪୫୦୦ଟଙ୍କା ଅଛି ସେ କେଉଁ ଦୁଇଟି ଜିନିଷ କିଣି ପାରିବେ ? ସେ ଦୁଇଟି ଜିନିଷ କିଣିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ କେତେ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ?
- (ଙ) ତୁମେ କେଉଁ ଦୁଇଟି ଜିନିଷ କିଣିବା ପାଇଁ ପସନ୍ଦ କରିବ ? କେତେ ଟଙ୍କା ଦେଲେ ତୁମେ ସେହି ଜିନିଷ ଦୁଇଟିକୁ କିଣିପାରିବ ?

ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ

୧. ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚାରିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ପାଇଁ , , ଓ ସଂଖ୍ୟାକାର୍ଡ ବ୍ୟବହାର କରି ଯୋଗଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

4972	2978	9008	9988
$+ 2978$	$+ 8792$	$+ 2792$	$+ 2998$

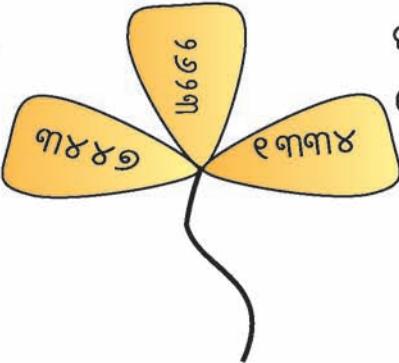
୨. ଯୋଗଫଳ କେତେ ଲେଖ:

3093	3078	2979
$+ 2980$	$+ 2997$	$+ 8902$

୩. ଯୋଗଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର :

(କ) $9879 + 7787 =$	(ଖ) $8798 + 8899 =$
(ଗ) $7808 + 8777 =$	(ଘ) $9709 + 9897 =$
(ଙ) $8997 + 9798 + 2928 =$	(ଚ) $7889 + 9900 + 9292 =$

୪. ପାଖ ଫୁଲର ପାଖୁଡ଼ାରୁ ଦୁଇଟି ବା ତିନୋଟି ପାଖୁଡ଼ାରେ ଲେଖାଥିବା ସଂଖ୍ୟାକୁ ନେଇ ଯେତେଟି ଯୋଗ ସମ୍ଭବ ଯୋଗ କର ।

୫. ହଜାର ଘରେ ୩ ଥାଇ ଦୁଇଟି ଚାରିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ । ସେ ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟିର ଯୋଗଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

୬.

୧	୯	୪
୮	୫	୭
୨	୬	୩

(କ) ପୂର୍ବ ପୃଷ୍ଠାରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗ୍ରାଫ୍‌ରେ ବର୍ଗଚିତ୍ର ଗଠନ କରୁଥିବା ଚାରୋଟି ଲେଖାଏଁ ଘର ନେଇ କେତୋଟି ବର୍ଗଚିତ୍ର ପାଇବ ?

(ଖ) ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଗଚିତ୍ରର ଅଙ୍କ ଚାରିଟିକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ସବୁଠାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟାଟିକୁ ଲେଖ ।

(ଗ) କେତୋଟି ସଂଖ୍ୟା ପାଇଲ ? ସେହି ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ବଡ଼ରୁ ସାନକ୍ରମରେ ଲେଖ ।

(ଘ) ଲେଖୁଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକରେ ୧ମ ଓ ୨ୟ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗଫଳ ଲେଖ ।

(ଙ) ଲେଖିଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକରେ ୩ୟ ଓ ୪ର୍ଥ ସଂଖ୍ୟାର ଯୋଗଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

୭. ନିମ୍ନରେ କେତେକ ସଂଖ୍ୟା ରହିଛି । ସଂଖ୍ୟା ତଳେ ଥିବା ଉଚ୍ଚଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖି କେଉଁ ସଂଖ୍ୟା ହେବ, ଆସ ବାଛି ଲେଖିବା । ୨୭୭୮, ୧୪୭୩, ୩୭୧୦, ୪୦୨୯, ୧୦୦୧

(କ) କେଉଁ ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟିକୁ ମିଶାଇଲେ ଯୋଗଫଳର ଏକକ ଘର ଅଙ୍କ ୧ ହେବ ?	
(ଖ) କେଉଁ ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟିକୁ ମିଶାଇଲେ ଯୋଗଫଳର ଦଶକ ଘର ଅଙ୍କ '୦' ହେବ ?	
(ଗ) କେଉଁ ସଂଖ୍ୟା ତିନୋଟିକୁ ଯୋଗକଲେ ଯୋଗଫଳର ଏକକ ଘର ଅଙ୍କ '୦' ହେବ ?	
(ଘ) କେଉଁ ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟିକୁ ଯୋଗକଲେ ଯୋଗଫଳର ଦଶକ ଓ ଶତକ ଘର ର ଅଙ୍କ ଦୁଇ ସମାନ ହେବ ?	

୮. ଗୋଟିଏ ଜଙ୍ଗଲରେ ୨୫୩୦ଟି ଶାଳ ଗଛ ଓ ୩୩୨୭ଟି ଶାଗୁଆନ ଗଛ ଅଛି । ଶାଳ ଓ ଶାଗୁଆନ ଗଛ ମିଶି କେତୋଟି ଅଛି ?

ସମାଧାନ- ଶାଳ ଗଛ ସଂଖ୍ୟା = ୨୫୩୦

ଶାଗୁଆନ ଗଛ ସଂଖ୍ୟା =

ମୋଟ ଗଛ ସଂଖ୍ୟା =

∴ ଶାଳ ଓ ଶାଗୁଆନ ଗଛ ମିଶି ।

୯. ଶିଶୁ ସାହସିକତା ପୁରସ୍କାର ବାବଦରେ ସମ୍ପିଷ୍ଠା ୩୭୨୫ଟଙ୍କା ଓ ଅର୍ପିତା ୨୩୭୮ଟଙ୍କା ପୁରସ୍କାର ପାଇଲେ । ଦୁହେଁ ମିଶି କେତେ ଟଙ୍କା ପୁରସ୍କାର ପାଇଲେ ?

ସମାଧାନ : ସର୍ମିଷ୍ଠା ପାଇଥିବା ପୁରସ୍କାର = ଟଙ୍କା

ଅର୍ପିତା ପାଇଥିବା ପୁରସ୍କାର = ଟଙ୍କା

ମୋଟ୍ ପାଇଥିବା ପୁରସ୍କାର = ଟଙ୍କା

∴ ଦୁହେଁ ଟଙ୍କା ପୁରସ୍କାର ପାଇଲେ ।

୧୦. ଗୋଟିଏ ପେନ୍‌ସିଲ୍ ତିଆରି କାରଖାନାରେ ସୋମବାର ଦିନ ୩୨ ୧୮ଟି ଓ ମଙ୍ଗଳବାର ଦିନ ତା'ଠାରୁ ୧୨ ୧୫ଟି ଅଧିକ ପେନ୍‌ସିଲ୍ ତିଆରି ହେଲା । ସେହି ଦୁଇଦିନରେ ମୋଟ୍ କେତୋଟି ପେନ୍‌ସିଲ୍ ତିଆରି ହେଲା ?

ସୋମବାର ଦିନ ତିଆରି ହୋଇଥିବା ପେନ୍‌ସିଲ୍ ସଂଖ୍ୟା =

ମଙ୍ଗଳବାର ଦିନ ତିଆରି ହୋଇଥିବା ପେନ୍‌ସିଲ୍ ସଂଖ୍ୟା = + =

ଦୁଇଦିନରେ ତିଆରି ହୋଇଥିବା ପେନ୍‌ସିଲ୍ ସଂଖ୍ୟା = + =

∴ ମୋଟ୍ ଟି ପେନ୍‌ସିଲ୍ ତିଆରି ହୋଇଥିଲା ।

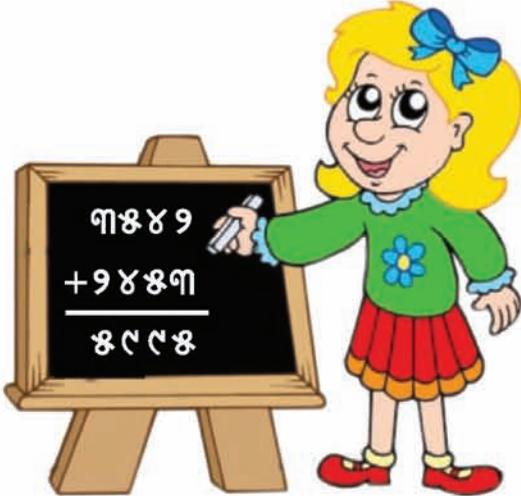
୧୧. ସମାଧାନ କର ।

(କ) ଗୋଟିଏ ଜିଲ୍ଲାରେ ୩୬୮୪ ଜଣ ଶିକ୍ଷକ, ୩୫୬୭ ଜଣ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ କାମ କରନ୍ତି । ତେବେ ସେହି ଜିଲ୍ଲାରେ ମୋଟ୍ ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?	
(ଖ) ଗୋଟିଏ ଗୋଦାମରେ ୩୦୭୫ ବସ୍ତା ଚିନି, ୨୪୨୦ ବସ୍ତା ଗହମ ଓ ଗହମଠାରୁ ୨୫୫ ବସ୍ତା ଅଧିକ ଚାଉଳ ଅଛି । ତେବେ ଗୋଦାମରେ କେତେ ବସ୍ତା ଜିନିଷ ରହିଛି ?	
(ଗ) ତିନି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ବୃହତ୍ତମ ସଂଖ୍ୟାଠାରୁ କେଉଁ ସଂଖ୍ୟାଟି ୧୨୩୪ ବେଶି ?	

<p>(ଘ) ୧, ୦, ୩, ୪ ଅଙ୍କକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ଗଠିତ ଚାରି ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ବୃହତ୍ତମ ସଂଖ୍ୟାଠାରୁ ୪୨୮୯ ଅଧିକ ହୋଇଥିବା ସଂଖ୍ୟାଟି କେତେ ?</p>	
<p>(ଙ) ଯେଉଁ ସଂଖ୍ୟାଟି ୨୫୩୮ ଠାରୁ ୧୨୩୪ ଅଧିକ, ସେ ସଂଖ୍ୟାଟି କେତେ ?</p>	

୧୨. ● ହଜାର ସ୍ଥାନରେ ୩ ଓ ଏକକ ସ୍ଥାନରେ ୨ ଥାଇ ଗୋଟିଏ ଚାରିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖ ।।
- ତୁମେ ଲେଖୁଥିବା ସଂଖ୍ୟାକୁ ଓଲଟାଇ ଲେଖିଲେ କେଉଁ ସଂଖ୍ୟା ପାଇବ ?
 - ତୁମେ ପୂର୍ବରୁ ଲେଖୁଥିବା ସଂଖ୍ୟା ଓ ପାଇଥିବା ନୂଆସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟିକୁ ଯୋଗକଲେ ଯୋଗଫଳ କେତେ ହେବ ଲେଖ ।

$$\begin{array}{r}
 ୩ ୫ ୪ ୨ \\
 + ୨ ୪ ୫ ୩ \\
 \hline
 \end{array}$$

ଗୁଣିତ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାର ବିୟୋଗ

୧୯୯୯ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ୨୯ ତାରିଖ । ହଠାତ୍ ଜୋରରେ ପବନ ବହିଲିଲା । ବର୍ଷାର ମାତ୍ରା ବଢ଼ିଗଲିଲା । ଗଛଗୁଡ଼ିକ ନଇଁ ପଡ଼ିଲେ, କେତେ ଗଛ ଭାଙ୍ଗିପଡ଼ିଲା ଓ କେତେକ ଗଛ ଉପୁଡ଼ି ପଡ଼ିଲେ । ସମୁଦ୍ରରୁ ମାଡ଼ିଆସିଲା ବଡ଼ ବଡ଼ ଢେଉ । କେତେ ଘରଦ୍ୱାର ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ଭାସିଗଲେ କେତେ ମଣିଷ ଓ ଅନେକ ଗାଈଗୋରୁ ପ୍ରାଣ ହରାଇଲେ । ଗୋଟିଏ ବୁଲ୍ଲର ୪୨୩୫ ଚାଳଘର ମଧ୍ୟରୁ ୨୨୧୪ଟି ଘର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାଙ୍ଗିଗଲା, ୭୯୩୯ଟି ଆଜବେଷ୍ଟ୍ ଘର ମଧ୍ୟରୁ ୨୨୧୨ଟି ଘରର ଆଜବେଷ୍ଟ୍ ଉଡ଼ିଗଲା ।

ଏବେ ତୁମେ ହିସାବ କରି କୁହ-

(କ) ସେହି ବ୍ଲକ୍‌ରେ କେତୋଟି ଚାଳଘର ସପ୍ଲିଷ୍ଟ ରୂପେ ଭାଙ୍ଗି ନ ଥିଲା ?

୪୬୩୫ - ୨୨୧୪

	ହଜାର	ଶତକ	ଦଶକ	ଏକ
୪୬୩୫				
- ୨୨୧୪				

(ଖ) ସେହି ବ୍ଲକ୍‌ରେ କେତୋଟି ଆକ୍‌ବେଷ୍ଟସ ଘରର ଛପର ଉଡ଼ି ନ ଥିଲା ?

ଏହିପରି ଚିତ୍ର କରି ୭୯୩୯ - ୨୬୧୭ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

୭୯୩୯

- ୨୬୧୭

• ସିପୁନ୍ ଓ ତା' ବାପା ବଜାରକୁ ଆସିଲେ ଟି.ଭି. କିଣିବା ପାଇଁ । ଦୋକାନରେ ୫୩୫୦ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଗୋଟିଏ ଟି.ଭି. କିଣିଲେ । ବାପା ଦୋକାନୀକୁ ୫୫୦୦ ଟଙ୍କା ଦେଲେ । ଦୋକାନୀ ବାପାକୁ ୧୫୦ ଟଙ୍କା ଫେରାଇଲେ । ସିପୁନ୍ ବୁଝିପାରିଲାଣି । ବାପା ସିପୁନ୍‌କୁ ବୁଝାଇଲେ ।

ବାପା ଦୋକାନୀକୁ ଦେଲେ = ୫୫୦୦ ଟଙ୍କା

ଟି.ଭି.ର ଦାମ୍ = ୫୩୫୦ ଟଙ୍କା

ବାପା କହିଲେ - ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟିକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ଅନୁସାରେ ସଜାଇ ଲେଖ । ଘରେ ଥିବା କାଠି ବିଡ଼ାକୁ ଆଣି ରଖ ।

ହଜାର	ଶହ	ଦଶ	ଏକ
୫	୫	୦	୦
-୫	୩	୫	୦

୧ ୫ ୦

୧ ଦଶ = ୧୦ ଏକ
 ୧ ଶହ = ୧୦ ଦଶ
 ୧ ହଜାର = ୧୦ ଶହ

ଧିରେ ଧିରେ ସିପୁନ୍ ବିୟୋଗଟିକୁ ସମାଧାନ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକଲା -

• ଉଭୟ ସଂଖ୍ୟାର ଏକକ ଘରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା ସମାନ ତେଣୁ ବିୟୋଗଫଳ '୦' ହେବ ।

- ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାର ଦଶକ ଘରେ '୦'ରୁ ୫ ଦଶ ବିୟୋଗ କରି ହେବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ପାଖ ଘରୁ ଅର୍ଥାତ୍ ଶତକ ଘରୁ ୧ ଶହ ଆଣିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ୧ ଶହରୁ ୫ ଦଶ ଗଲେ ଆଉ ରହିବ ୫ ଦଶ (କାହିଁକି ?) ।
- ୧ ଶହ ଯିବା ପରେ ଶତକ ଘରେ ରହିଲା ୪ ଶହ । ୪ ଶହ ରୁ ୩ ଶହ ଗଲେ ଆଉ ରହିବ ୧ ଶହ ।
- ଉଭୟ ସଂଖ୍ୟାର ହଜାର ଘରର ଅଙ୍କଗୁଡ଼ିକ ସମାନ ଥିବାରୁ ବିୟୋଗଫଳ '୦' ହେବ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ $୫୫୦୦ - ୫୩୫୦ = ୧୫୦$ ହେବ ।

ସିପୁନ୍‌ର ଏପରି କାମ ଦେଖି ବାପା ବହୁତ ଖୁସି ହେଲେ ।

- ଜଣେ ଚାଷୀ ଗୋଟିଏ ମାସରେ ପରିବା ବିକି ୮୦୭୫ ଟଙ୍କା ରୋଜଗାର କଲେ । ସେହି ମାସ ତାଙ୍କର ଘର ଖର୍ଚ୍ଚ ୬୫୮୮ ଟଙ୍କା ହୋଇଥିଲା । ମାସ ଶେଷରେ ତାଙ୍କ ପାଖରେ କେତେ ଟଙ୍କା ବଳକା ରହିଲା ?

ଭାବି କହ- ଏଠାରେ ବଳକା ଟଙ୍କାର ପରିମାଣ କିପରି ଜଣାପଡ଼ିବ ?

୮୦୭୫ ଟଙ୍କାରୁ ୬୫୮୮ କିପରି ବିୟୋଗ କରାଯିବ ଆସ ଦେଖିବା ।

ପ୍ରଥମ ସୋପାନ :

$$\begin{array}{r}
 \quad \textcircled{୬} \quad \textcircled{୧୫} \\
 ୮ \quad ୦ \quad ୭ \quad ୫ \\
 - \quad ୬ \quad ୫ \quad ୮ \quad ୮ \\
 \hline
 ୭
 \end{array}$$

୫ ଏକରୁ ୮ ଏକ ବିୟୋଗ କରିପାରିବା କି ? ତେବେ କ'ଣ କରିବ ? ଦଶ ଘରୁ ୧ ଦଶ = ୧୦ ଏକ ଧାର ଆଣି ୫ ଏକରେ ମିଶାଇଲେ ହେବ ୧୫ ଏକ । ବର୍ତ୍ତମାନ ୧୫ ଏକରୁ ୮ ଏକ ନେଲେ ବଳକା ରହିବ ୭ ଏକ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ସୋପାନ:

$$\begin{array}{r}
 \textcircled{୭} \quad \textcircled{୯} \quad \textcircled{୧୬} \quad \textcircled{୧୫} \\
 ୮ \quad ୦ \quad ୭ \quad ୫ \\
 - \quad ୬ \quad ୫ \quad ୮ \quad ୮ \\
 \hline
 ୮ \quad ୭
 \end{array}$$

ଦଶକ ଘରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ରହିଲା ୬ ଦଶ । ସେଥିରୁ ବିୟୋଗ କରିବା ୮ ଦଶ । କିନ୍ତୁ ୮ ଦଶ ବଡ଼ । ଶହ ଘରୁ ଏକ ଶହ ଆଣିବା । କିନ୍ତୁ ଶହ ଘରେ '୦' ଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ହଜାର ଘରୁ ୧ ହଜାର ବା ୧୦ ଶହ ଆଣିବା । ୯ ଶହ ଶତକ ଘରେ ରଖି ଆଉ ୧ ଶହ ବା ୧୦ ଦଶକୁ ଦଶକ ଘରକୁ ଆଣି ବା ଧାରଆଣି ୬ ଦଶରେ ମିଶାଇଲେ ହେବ ୧୬ ଦଶ । ୧୬ ଦଶରୁ ୮ ଦଶ ଗଲେ ବଳକା ରହିବ ୮ ଦଶ ।

$$\begin{array}{r}
 \textcircled{9} \quad \textcircled{୯} \quad \textcircled{୧୭} \quad \textcircled{୧୫} \\
 \Gamma \quad ୦ \quad ୭ \quad ୫ \\
 - \quad ୬ \quad ୫ \quad \Gamma \quad \Gamma \\
 \hline
 \quad ୪ \quad \Gamma \quad ୭
 \end{array}$$

ତୃତୀୟ ସୋପାନ:

ଶହ ଘରେ ଥିଲା ୯ ଶହ , ସେଥିରୁ
ଫେଡ଼ିବା ୫ ଶହ । ବଳକା ରହିଲା ୪
ଶହ ।

$$\begin{array}{r}
 \textcircled{9} \quad \textcircled{୯} \quad \textcircled{୧୭} \quad \textcircled{୧୫} \\
 \Gamma \quad ୦ \quad ୭ \quad ୫ \\
 - \quad ୬ \quad ୫ \quad \Gamma \quad \Gamma \\
 \hline
 ୧ \quad ୪ \quad \Gamma \quad ୭
 \end{array}$$

ଚତୁର୍ଥ ସୋପାନ:

ହଜାର ଘରେ ରହିଲା ୭ ହଜାର ।
ସେଥିରୁ ୬ ହଜାର ନେଲେ, ବଳକା
ରହିବ ୧ ହଜାର ।

ଅର୍ଥାତ୍, $୮୦୭୫ - ୬୫୮୮ = ୧୪୮୭$

ମନେରଖ :

ବିୟୋଗ କଲା ବେଳେ -

- ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାରୁ ସାନ ସଂଖ୍ୟାକୁ ବିୟୋଗ କରାଯାଏ ।
- ସ୍ଥାନାୟମାନ ଅନୁସାରେ ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟିକୁ ତଳକୁ ତଳ ଲେଖାଯାଏ । (ବଡ଼ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଉପରେ ଓ ସାନ ସଂଖ୍ୟାକୁ ତଳେ)
- ଏକକ ଘରୁ ବିୟୋଗ କ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ।
- ଯେଉଁ ଘରର ସଂଖ୍ୟାକୁ ବିୟୋଗ କଲାବେଳେ ଉପର ସଂଖ୍ୟାଟି ସାନ ହୋଇଥିଲେ, ବିୟୋଗ କରିବାପାଇଁ ବାମପଟୁ ଘରୁ ସଂଖ୍ୟା ଆଣିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
- ବାମପଟ ଘରୁ ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟା ଆଣିଲେ ତାହା ଶପ୍ତକରେ ତାହାର ମୂଲ୍ୟ ୧୦ ଗୁଣ ବଢ଼ିଯାଏ ।

ସମାଧାନ କର-

ଗଣେଶ ପୂଜା ପାଇଁ ପିଲାମାନେ ୮୯୧ ଟଙ୍କା ଫୁଲ ତୋଳି ଥିଲେ । ମାଳ ଗୁନ୍ଥିବା ପରେ ଆଉ ୩୮୧ ଟଙ୍କା ଫୁଲ ବଳିପଡ଼ିଲା । ତେବେ କେତୋଟି ଫୁଲରେ ମାଳ ଗୁନ୍ଥି ହେଲା ?

ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ

୧. ବିୟୋଗ ଫଳକୁ ଖାଲି କୋଠାରେ ଲେଖ ।

(କ) 8979

$- 4990$

(ଖ) 7979

$- 2998$

(ଗ) 9977

$- 9899$

(ଘ) 7909

$- 4877$

(ଙ) 2874

$- 4007$

(ଚ) 9070

$- 7899$

୨. ବିୟୋଗଫଳ କେତେ ?

(କ) $2798 - 9908 =$

(ଖ) $4794 - 9994 =$

(ଗ) $8490 - 4777 =$

(ଘ) $9999 - 7777 =$

୩. ସମାନ ମୂଲ୍ୟର ସଂଖ୍ୟାକାଡ଼ି ଗୁଡ଼ିକୁ ଗାରଟାଣି ଯୋଡ଼ ।

୨୨୩୫-୧୧୨୪

୫୫୬୬-୨୫୬୬

୯୮୭୬-୮୭୬୮

୮୦୦୧-୩୦୧୨

୭୭୦୧-୪୨୮୯

୬୧୦୦-୧୧୧୧

୬୫୫୦-୧୫୫୨

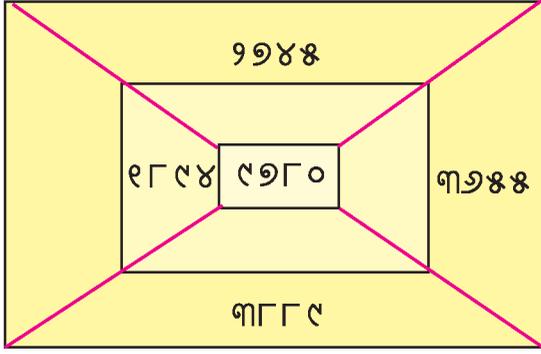
୪୨୫୨-୧୨୫୨

୫୫୩୫-୩୫୨୭

୫୦୮୧-୧୭୬୯

୬୫୧୩-୫୫୦୨

୪.

ଚିତ୍ରର ଖାଲି କୋଠରିଗୁଡ଼ିକରେ ଏପରି ସଂଖ୍ୟା ଲେଖିବା, ଯେପରି ୯୭୮୦ର ଗୋଟିଏ ଦିଗରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟିର ଯୋଗଫଳ ୯୭୮୦ ହେବ ।

୫. ସ୍କୁଲ ପାଚେରୀ ତିଆରି ହେବ । ହିସାବରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ, ୬୫୨୦ ଖଣ୍ଡ ଇଟା ଦରକାର । ଗୋଟିଏ ଟ୍ରକ୍ ପ୍ରଥମ ଥର ୨୫୦୦ ଖଣ୍ଡ ଓ ୨ୟ ଥର ୨୫୫୦ ଖଣ୍ଡ ଇଟା ଆଣିବା ପରେ ଅନ୍ୟ କାମରେ ଚାଲିଗଲା । ବାକି ଇଟାତକ ବଳଦ ଗାଡ଼ିରେ ଅଣାଯିବ । ବଳଦଗାଡ଼ିରେ କେତେ ଇଟା ଆଣିଲେ ପାଚେରୀ ତିଆରି ଶେଷ ହେବ ? ଆସ, ହିସାବ କରିବା ।

- ପ୍ରଥମ ଥର ଟ୍ରକ୍ରେ ଅଣାଯାଇଥିବା ଇଟା ସଂଖ୍ୟା =
- ଦ୍ୱିତୀୟ ଥର ଟ୍ରକ୍ରେ ଅଣାଯାଇଥିବା ଇଟା ସଂଖ୍ୟା =
- ଟ୍ରକ୍ରେ ଅଣା ଯାଇଥିବା ମୋଟ ଇଟା ସଂଖ୍ୟା =
- ଆବଶ୍ୟକ ଇଟାର ପରିମାଣ =
- ଟ୍ରକ୍ରେ ଆସିଥିବା ଇଟା ସଂଖ୍ୟା =
- ବାକିତକ ଇଟା ସଂଖ୍ୟା =

ତେବେ କହିଲ, ବଳଦ ଗାଡ଼ିରେ କେତେ ଇଟା ଆଣିଲେ ପାଚେରୀ ତିଆରି ହେବ ?

୬. ଲକ୍ଷ୍ୟକର, $୯୦୦୦ = ୪୦୦୦ + ୫୦୦୦$
 ଏହାକୁ ମଧ୍ୟ ଏପରି ଲେଖାଯାଇପାରେ, $୯୦୦୦ = ୩୦୦୦ + ୧୦୦୦ + ୫୦୦୦$
 ୯୦୦୦କୁ ଦୁଇଟି ବା ତିନୋଟି ସଂଖ୍ୟାର ସମଷ୍ଟି ଭାବେ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇପାରେ ।
 ତୁମେ ୯୦୦୦କୁ ଦୁଇଟି ବା ତିନୋଟି ସଂଖ୍ୟାର ସମଷ୍ଟିରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଉପାୟରେ ପ୍ରକାଶ କର ।
 ସେହିଭଳି ୮୦୦୦ ଓ ୭୦୦୦କୁ ମଧ୍ୟ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସଂଖ୍ୟାର ସମଷ୍ଟି ରୂପେ ଲେଖ ।

୧. ପାଞ୍ଚ ଜଣ ଲୋକ ବ୍ୟାଙ୍କରୁ ରଣ ଆଣି ଗାଈ ଓ ବାଛୁରୀ କିଣିବାକୁ ଗଲେ । ସେମାନେ ଜଣକା ୯୯୯୯ ଟଙ୍କା ରଣ ଆଣିଛନ୍ତି । ଗାଈ ଓ ବାଛୁରୀ କିଣିବା ପରେ କାହା ପାଖରେ କେତେ ଟଙ୍କା ବଳିବ ?

ଏବେ ହିସାବ କରି କହ-

- (କ) କିଏ ଅଧିକ ଟଙ୍କା ଦେଇ ଗାଈ ଓ ବାଛୁରୀ କିଣିଲା ?
- (ଖ) ଗାଈ ଓ ବାଛୁରୀ କିଣିବା ପରେ କାହା ପାଖରେ ଅଧିକ ଟଙ୍କା ବଳିଲା ?
- (ଗ) କେତେ ଟଙ୍କା ରଣ କରିଥିଲେ ଗାଈବାଛୁରୀ କିଣିବା ପରେ ମଧୁ ପାଖରେ ୧୪୬୫ ଟଙ୍କା ବଳିଥା'ନ୍ତା ?
- (ଘ) ମଧୁ କିଣିଥିବା ଗାଈ ଓ ବାଛୁରୀର ମୂଲ୍ୟ ରାମ କିଣିଥିବା ଗାଈ ଓ ବାଛୁରୀର ମୂଲ୍ୟଠାରୁ କେତେ ଅଧିକ ?
- (ଙ) ଯଦି ମଧୁ କିଣିଥିବା ଗାଈ ଓ ବାଛୁରୀକୁ ବିଧୁ କିଣିଥା'ନ୍ତା, ତେବେ ତାକୁ କେତେ ଅଧିକ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥା'ନ୍ତା ?

୮. କେଉଁ ଗାଁ'ର ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?

ଫକୀରପୁର

ହରିପୁର

ମହାମିତ୍ରପୁର
୩୨୮୪

ରତନପୁର

ବୀରବରପୁର

କେଉଁ ଗାଁ'ର ଲୋକ କେତେ, ଆସ ଲେଖିବା ।

(କ) ମହାମିତ୍ରପୁରଠାରୁ ଫକୀରପୁରରେ ୩୫୮ ଜଣ ଅଧିକ ରହନ୍ତି । ଫକୀରପୁରର ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?

(ଖ) ହରିପୁରରେ ଫକୀରପୁରଠାରୁ ୨୮୫ ଜଣ ବେଶି ବାସ କରନ୍ତି ।

ହରିପୁରର ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା = + =

(ଗ) ହରିପୁରଠାରୁ ବୀରବରପୁରରେ ୬୪୩ ଜଣ କମ୍ ଲୋକ ବାସ କରନ୍ତି । ବୀରବରପୁରର ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?

(ଘ) ଫକୀରପୁର ଓ ହରିପୁରରେ ଯେତେ ଲୋକ ରହନ୍ତି, ରତନପୁରରେ ତା'ଠାରୁ ୮୫୪ ଜଣ କମ୍ ଲୋକ ରହନ୍ତି । ରତନପୁରର ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?

(ଙ) କେଉଁ ଗ୍ରାମର ଲୋକସଂଖ୍ୟା ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଓ କେଉଁ ଗ୍ରାମର ଲୋକସଂଖ୍ୟା ସବୁଠାରୁ କମ୍ ?

(ଚ) ଆଉ କେତେ ଲୋକ ହେଲେ ବୀରବରପୁରର ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା ଫକୀରପୁର ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା ସହ ସମାନ ହେବ ?

(ଛ) କମ୍ ରୁ ବେଶି ଲୋକସଂଖ୍ୟା ଅନୁଯାୟୀ ଗ୍ରାମର ନାମଗୁଡ଼ିକୁ କ୍ରମରେ ଲେଖ ।

୯. ଜଣେ ଲୋକର ପୋଷ୍ଟଅଫିସ ଜମାଖାତାରେ କେଉଁ ତାରିଖରେ କେତେ ଟଙ୍କା ରଖିଛି ଓ କେତେ ଟଙ୍କା ଉଠାଉଛି ତାହା ଲେଖାଅଛି । ତାହାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ପ୍ରଶ୍ନମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

ନାମ- ଶ୍ରୀ ସଞ୍ଜୟ କୁମାର ପରିଡ଼ା

ଗ୍ରାମ- ପୁରୁଣିଆଁ

ତାରିଖ	ଜମା ରଖିଥିବା ଟଙ୍କାର ପରିମାଣ	ଉଠାଇଥିବା ଟଙ୍କା ପରିମାଣ	ବଳକା
୧ ଜାନୁଆରୀ, ୨୦୦୯	୩୫୬୯ଟଙ୍କା	୩୫୬୯ଟଙ୍କା
୧୫ ଜାନୁଆରୀ, ୨୦୦୯	୪୭୫୫ଟଙ୍କା	
୩୦ ଜାନୁଆରୀ, ୨୦୦୯	୨୮୭୫ଟଙ୍କା	
୨୪ ଫେବୃଆରୀ, ୨୦୦୯	୭୫୮ ଟଙ୍କା	
୧୩ ମାର୍ଚ୍ଚ, ୨୦୦୯	୨୧୯୦ଟଙ୍କା	
୧୫ ଅପ୍ରେଲ, ୨୦୦୯	୧୪୮୭ଟଙ୍କା	
୨୫ ଅପ୍ରେଲ, ୨୦୦୯	୫୭୫ଟଙ୍କା	
୩୦ ଅପ୍ରେଲ, ୨୦୦୯		୧୭୭୮ଟଙ୍କା	

(କ) ଜାନୁଆରୀ ମାସ ଶେଷରେ ତା'ର ଜମା ଖାତାରେ କେତେ ଟଙ୍କା ଥିଲା ?

(ଖ) ଜାନୁଆରୀ ମାସରେ ସେ ମୋଟ୍ କେତେ ଟଙ୍କା ଜମା ରଖିଥିଲା ?

(ଗ) ଅପ୍ରେଲ ମାସରେ ସେ ମୋଟ୍ କେତେ ଟଙ୍କା ଜମା ରଖିଥିଲା ?

(ଘ) ଚାରିମାସରେ ସେ ମୋଟ୍ କେତେ ଟଙ୍କା ଜମା ରଖିଥିଲା ଓ କେତେ ଟଙ୍କା ଉଠାଇଥିଲା ?

(ଙ) ଅପ୍ରେଲ ମାସରେ ଆଉ କେତେ ଟଙ୍କା ଜମା ରଖିଥିଲେ ତା'ର ଜମା ଖାତାରେ ୮୦୦୦ଟଙ୍କା ହେବ ?